

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre 8 ko
Fél évre 4 ko
Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Smolik H., Dukas M., Oppelk A. — Általános Tudósítók hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

NYILVÁNTARTÁS 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A házasság.

(Farsangi levél.)

Á farsang a régi római pogány világ maradványa; s mégis igen sokan a keresztények közül is ezen időre szokták tenni a házasságkötést. Teszik ezt talán azért, mert a féli napok oly becsesse teszik ránk nézve az otthonát, a családi tűzhelyet, és sokan a nagy világi szokásnak hódolva, e napokhoz kötik a családi élet alapítását. Használjuk fel tehát mi is az alkalmat, és szóljunk valamit a házasságról.

A házasságkötést illetően különböző szokás uralkodott a különböző népeknél, s uralkodik még manapság is. Némely népnél óvakodás, körültekintés, lehetőleg okos megfontolás a jellemző; már a másik meg a véletlenre bizza e dolgát, én legalább olvastam olyan népről, hol az eladó leányok elé bekötött szemmel vezetik a házasulandó fiatal embert s úgy választ közülük.

Ez bizony különös szokás! de ha azon czéltől történék hogy ne pusztán a szépség legyen döntő, némileg még helyeselhető is volna; mert bizony a szépség magában nem sokat ér.

Házasság csak kölcsönös vonzalmon épülhet, s míg az ifjak egymást nem ismerik, örvendjenek bár a legjobb hírnévnek, egymásiránt igazi benső vonzalommal semmi esetre sem viselhetnek.

Áz a szülei tehát nem cselekednek helyesen, a ki gyermekét kényszeríteni akarja valamely házasságra, vagy pedig el akarná

tiltani attól: a szülei gondoskodása inkább csak abban nyilvánult, hogy gyermekének olyan nevelést ad, hogy szíve a jó, a nemes felé vonzódjék; e végből kötelessége örízni minden olyan társaságtól, mely gondolkodását megmetélezhetné. A legtöbben azonban csak akkor veszik észre gyermekök tévedését, mikor már késő, nagy erélyvel ellentállanak, s még nagyobb veszedelembé kergetik a szerencsétlent.

Ám ez egyáltalában nem azt teszi, hogy a gyermek ne hallgasson szüleinek tanácsára; sőt inkább vegye szívére azt s óvakodjék minden olyan viszonytól, mely számára csak gyötrelmet, csak boldogtalanságot teremthet. Igen, mert a szülők, mint tapasztaltabbak, jobban meglátják a hibát, míg az ifju éppen a szépség által elszédítetve, sokszor nem veszi észre az örvényt, sőt igen gyakran vakon rohan abba.

A szülők gondoskodása jelentékeny szerepet játszik a házasságkötésnél s az ő körültekintésüktől nagyon sok függ a tekintet, hogy a házassági szövetséget igaz istenfelelem, a boldogságnak e legjobb föltétele szentelje meg.

Ha a rokonszenv, a tiszta vonzalom fölébredt a leány szívében, vegye azt isteni jelnek, miként egykor Rebeka s habár nagyon kétes is a jövő, melyre életsajkját elbocsátja, sokáig ne ingadozzék; legyen ugyan körültekintő, de tulságos fontoskodó ne. Hacsak ezse diktálja a férjhezmenetell, szíve pedig nem jobb, hogy pártában maradj; mert a pusztán érdekből kötött házasság

ritkán terem örömvirágokat. Különösen pedig egy dologra figyelmeztetek minden leányt: nagyon sokat ne adjon a világ nyelvére, mert a világ álnok, ravasz, a ki benne nagyon bíz, megcsalja azt. Minden leány bátran léphet nagy utjára, ha nemes elhatározás és Istenben vetett bizodalom az ő legfőbb támasza.

A házasságok rendszeren nagyobb ünneplésséggel mennek; s abban nincsen semmi kárhözható; csak azt ne gondolja valaki, hogy minél nagyobb a lakodalom, annál nagyobb a boldogság. A boldogságok külsőségeken megvenni nem lehet, egész más, kell ahhoz: tiszta szív és lélek.

Ha eljön az idő, midőn a férfi s a nő teszik életök legfontosabb lépését, nemes önbizalommal szívők sugallatára, szüleinek tanácsára hallgatva, s Istenben bízva, bátran legyék meg azt. A házasság szentesítő ősi szokáshoz híven ragaszkodjanak; de ne a külső fényben, hanem szívök bensejében, az önzetlen odaadó szeretetben s így az erényben keressék a boldogságot.

Az ilyen szeretetnek legelső és legbiztosabb jelensége: a föltétlen bizalom és háttartalan tisztelet az iránt, a kit szeretünk.

Nincsen semmi a világon, bármily magasztosnak, nagynak tünik is tel, melyet hasonlítani mernénk szerelmünk tárgyához.

A valódi, benső szerelem elfeledteti velünk esetleges bajainkat s az egész külvilágot: s azért visk az oly magasra, mivel minden gondolatunk egyetlen lényt vesz kö-

TÁRCZA.

Két tréfa.

Ha a vadászok is ki szokának állni a koplalóra (gy nevezik a bácskai szocialista azt a helyet, hol munkára várva elhívózik s tagosítja képeletben a nagy urak felkelt), májusban, júniusban a Szent-Háromság terén járnak nem lehetne: nyúl, kacska, fogoly, tuzok a jövő szezon ezeltáblán neveli a kalászos vetésben, földszéndűl tocsogókban; a vadászok valóban — koplalnak.

A sokféle szerkeztű, kaliberű, damasztosóvú, aczélesővű, mind kivétel nélkül fenomenális járású puskának vatta a torkában, a sok kiváló kvalitású »steinhund« a kopott kanapékot fogacsagtatgatva úzi a czigányasszonyok mesterségét. Mi természetesebb, mint hogy az ilyen sovány napokban megilletődik a szomjas vadász-fantázia s eljár táltozni az elhagyott vadásztérre s a pezsgő jökedy tréfiáért a vendéglőt fehér asztalokhoz.

Ime kettő közülök:

1

Mi köze a tojáshoz a körvadászathoz? A körvadászat véget ért. Közvetlen a tanya mellett pattant el az utolsó lövés s a fardát nímródok az elmúlt harcz részletein vitázva térnek a kis ákác-parkos kuriába. A vadász izma hamar kiheveri a fardalmat, szelleme el nem fárad, örökké kész a tréfára. A lovesnél még csak

tűrhető a esend, de aztán a siller megeresztli a jökedy aranyos feket, sűrűn hangzik a felkészöntő s minden tal ételere feles számmal kerül az érdekes, kacagatótató historikából.

Fureszik ezek a bácskai vadászbédek és vacsorák. Különbözhetnek mindenben, akadhat párjuk erre-arra soklan, de vendégszeretetlen algha. Egy-egy kis körvadászat mindegyik. A fölpenült jökedy néha el-eliszalajodik, vadász vadászra támad sorban, a mint kört ülnek az asztal körül. Trojontje zán a k hivják azt a bunyevécz-szokást, hogy a gazda szomszédjára köszönt három családi (néha öntözőkamány) poharát; a szomszéd a mellette ülőre, az a harmadikra s így tovább. Nevetik a sebesülteket s ha éppen halottja is akad a kamibáli földöltesnek, van akkor öröm, hétéhatúra szóló. A bennszülöttek esodátatos módon immunisok minden ilyen lövéssel szemben, de jaj az idegennek. A vadászlístát a ki összeállítja, lyképpen jögez: eslett egy jögező, egy hajóskapitány, egy patykás etc.

Az asztalfőn ül Tóni bácsi. Már nem mai legény, de még mindig legény a talpán. Hatvan év terhével eseltett-boltott egész napon át botaszaival az óles hóban. Az arca mint a pipacs, füle, melyet az édes mama nagykedője őrzött a hideg marása ellen, mint két szalmi szelet. A tiszta asztalkendőnek nyakán lózó csúcsokra kötötte s majol a terítékéhez tartozó kenyérgékén. Enterehjas szemöldöke alól végigfutkos tekintete a tár-

saságon, mely egy zsbong csoportokba sürösödve, mint az alkonyaton nádasra ülepődő seregély.

Itt-ott leng a fehér szakáll, a béke, a nyugtalan fehér zászalja, de a fiatalja — úgy is van jól — tüzben ég, vitára mindig kész, puskának, ebnek, körnek makulatlan szakértője a késhegyig. Szegény fizikának túrelmesen alkalmazkodnia kell a mordályok egyéniségehez, a pályaheroszok biografiáiról szólnak lelkes szabadeloadások. A társak ritkán tesznek jeges borogatásként csipős megjögzést a felhevültekre, hanem közben költőgetik tromfnak az újabb vadász-díjtármobokat.

Tóni bácsi nézi, hallgatja őket s elgondolja magában, hogy, Istenem, Uram! hogyan öröklődnek az ilyes hibák. Szent meggyőződéssel vitázott ő is valamikor, eregette a szines rakétákat, persze régen, régen. De hát minek kilincseljen a mult ajtaján! Van ennek a sok beszédnek sok alja között sok magja is. Ha vadászzellem surlódik, megszüli tüzét, a tréfát, s a ki a jó tréfára jözüen tud nevetni — pedig ő még tud, ha mindjárt a maga bőrére megy is — a ki tud nevetni, mondom, azt a rozsdá még meg nem fogta, az egészséges, ha különben szíjja is néha fogat a podágra mián.

Hát még az ilyen fiatalas, a vadászság eleje: vagy ló, vagy tréfál. Ime most is nyílik az ajtó, hozzák a párolgó levest s elötte tányéron egy tiszta fehér tyuktojást s leteszik Tóni bácsi elé.

A jó öreg meghintálja jobbra-balra a fejét, gízgázos bajusza alatt elmosolyodik, a társaság

rül, a mely elégnék tünik föl nekünk az egész életre.

Szívünkben, melyet egyetlen érzélem teljesen betölt, nincs többé hely semmi más számára. Gondjaink, nyugtalanságaink, kétkedéseink eltűnnek. Nem törődünk többé azzal, mit mond a világ. Mások véleménye nem létezik számunkra; minden tettünk, minden gondolatunk észszerű, mert — igaz.

S ez a szeretet teszi boldoggá a házasságot!

Cselkó József.

A Mura.

A hűvös szellő, a sárgult falevelek, az előttünk fekvő letarolt földek mind-mind mutatják, hogy őszi nap van. Még pedig azon őszi nap délutánjainak egyike, midőn a természet újból szemcink elé akarja varázsolni a gyöngyvirágos tavasz pompáját, a napsütötte nyarat, midőn még madárdal hangzott az erdők sűrűjéből és pacsirta énekel a rengő kalász felett, mintha hálát zengene a Mindenhatónak, avagy mintha ő maga is áldást osztogatna.

Elnémult már a pacsirta, nem hallszik már madárdal az erdők sűrűjéből... Minden csendes. Hasztalan a természet minden erőlködése. A fák sárgult levelei, a lehulló lombok susogása, mind-mind a hálát jelentik.

A napsugár is olyan bágyadt már!... Oh nincs most virágos rét, a hol megpihenhetne a virágok apró kelyhein, legfeljebb csak a száraz kóró, a melyet ide-oda limbál az ős szele.

Még javában elmélkedünk, gondolatunk nem szárnyal messze, csak mindig a lépteinket előzi meg, midőn kalapálásszerű hangok ütik meg fülünket. Önkénytelenül is fellekintünk. Nem messze előttünk, a sima víz tükrén egész sereg malom látszik, a melyek valamely fjordi faluhoz hasonlítanak. Innét a kalapálás-szerű hang, melynek a közeli dombról jövő visszhangja is igen érdekes.

Megállunk. Az előttünk folyó víz a Mura, a rajta levő malmok, a mikről megemlékeztünk, a mura-szentmártoni módosabb polgárok malmai.

A hogy szétnézünk, csakhamar szemünkbe ötlök, magának a folyónak szabálytalan folyása.

pedig bahotára fakad, hogy csak úgy reng belé a padlat. Csak a süldők, az ujonczok néznek indokolt bálumattal hol erre, hol amarra s végül Tóni bácsira.

Magyarzói akadnak az esetnek s nemcsak a visszhangként csendül fel az ő kacajuk is az először hallott tréfa közvetlen hatására...

Ugy esett, hogy Tóni bácsinak jegyzői tiszteletét folyó dolga akadt a szolgabírójánál. A mig oda járt, egyik örökké tréfás jegyzőköllégája vetődött Kalocsáról jövet a portájára. Tóni néni, már mint a Tóni bácsi felesége, illő módon vendégeli az ura jó barátját. A mint vezet, tessékéni, a jó kolléga, hogy, hogy nem megpillant valamelyik ágy alatt egy tojással szingin teli kosarat s csodálkozva szólal meg:

— Ejnye, Tóni néni, de szorgalmasak a tyukjai!

— Nincs rájuk panaszon, jegyző ur, tojnak tojnak — felel rá Tóni néni. Talán maguknál nem?

— De nem ám! Szegény feleségem hármással kapja, ha nagyon körül simogatja szép szóval az asszonyokat.

— Ugyan ugy-e! Ne mondja! No egy időre szivesen segíték rajta, ha nem restell rájuk vigyázni hazáig.

Szombatfai.

(Végre következik.)

Oly hirtelen változtatja irányát, egész a saját kénye-kedve szerint folyik. Mert ennek a folyónak emberi erő még nem állta útját. És azért rombol... És rombolása örökös... Csendes folyó, de azért veszélyes. Igazán ráillik a közmondás: »Lassu víz partot mos«. És a mit itt elnyelt a parti részről, a mely elviszi tovább lerakja, sziget lesz, a azt azonban korántscs kivéve az alul, hogy egykor ismét vándorolnia ne kelljen.

Több ilyen kisebb-nagyobb sziget áll előttünk. Némelyike még kopár, másokon már füzesek díszlenek. A szigeteken túl több fehér ház látszik. Ezek valamikor közel voltak a folyóhoz. De a folyó mindinkább idább tért, és már-már az itteni községeket fenyegeti, legjobban pedig Mura-Sz.-Mártont és Békásdot.

Mennyi gazdának a földje fekszik már a Mura alatt. A földje, a mi a kenyerét adta, és most egy folyó szeszélyének lett áldozatul... És még mennyi log elnyelni... Amott egy ház romja, melynek felét már elnyelte, és a másik felelől mindennap kevesebb és kevesebb lesz.

Itt megszűnik az elmélkedés fonala. És mintha csak a fülünkbe zugna az a sok szerencsétlen szava, a kiknek e folyó a zsarnokuk, mintha csak hallanók segélykiáltásait és arcunkba szökken minden vérünk, elpirulunk azért, hogy eddig még nem teltünk egyebet e szerencsétlenekért, mint csak hallgattunk.

Tegyünk, tegyünk már valamit!...

L. R. J.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XIX. évfolyam tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralelben vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Zrinyi-estély.** A f. hó 18-án rendezendő Zrinyi-estélyt íránt nemcsak városunkban, hanem tágasabb körben is igen nagy érdeklődés mutatkozik. A meghívók e hét elején szétküldettek. E helyen kérjük azon t. érdeklődőket, a kik részvenni óhajtanak ezen az igen sikerültnek ígérkező mulatságon, de tévedésből nem kaptak volna meghívót, ilyen alkalomkor, mikor ezernél több meghívó küldetett ki, ugyszólván kikerülhetetlen, sziveskedjenek Ziegler Kálmán rendező-bizottsági elnökhöz fordulni, ki készséggel fog azonnal intézkedni. Megyénk főispánja s más előkelőségek ugy vármegyénkől, mint a szomszéd Varaszd-megyéből megígérték eljövételüket. A számos labgól álló vigalmibizottság, melynek élén Tömör Boldizsár képezdei tanár áll, tegnap tartott értekezletet, megbeszélendő a táncrendezés körüli teendőket. A felolvasó dr. Ruzsicska Kálmán királyi tanfelügyelő neve elég biztosíték, hogy gróf Zrinyi Miklóst, a költőt és hadvezért a maga nagyságában mutaja be a közönség előtt. A hangverseny rendezését Révfy Géza tanár volt szives elvállalni. Az ő szakértelme és ügybuzgósága, valamint Dobosy Elek művészi játéka s a műsor változatossága a zenét és dalt kedvelő közönséget is bizonyára teljesben ki fogja elégiteni. Tőlünk távol élő s a Zrinyi-émlékoszlop ügye iránt érdeklődő földieink iránti tekintetből közöljük az estély meghívójának teljes szövegét:

Csáktornyan, a »Zrinyi« szálló disztermében 1902. január hó 18-án a Zrinyi-émlékoszlop javára rendezendő felolvasással és hangversennyel összekötött tánczestélyre kívül czimzett T. urat és becses családját tisztelettel meghívják: Ziegler Kálmán elnök; Tóth István társelnök; Margitai József társelnök; Czvetkovics Antal pénztárnok; Dobosy Elek jegyző. Bernyák Károly, Czövek István, Gerstlauer Béla, Graner Miksa, Hirschmann Adolf, Kayser Lajos, Kolbenschlag Béla, Kollarics Mihály, dr. Krasovecz Ignác, Pálya Mihály, Pecsornik Ottó, Petrics Ignác, Polyak Mátyas, Probst Ferencz, Prusztaz Alajos, Révfy Géza, Rosenberg Lajos, Simon Lajos, dr. Schwarz Albert, Szeiwerth Antal, Tóth Lajos, dr. Wolf Béla, Wollák Rezső, Zakál Henrik rendező-bizottsági tagok. Belépti-díj személyenként 2 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az estély műsora: 1. Goll J.: Rákóczi-induló, férfinégyes, éneklí az állami tanítóképző-intézi ifjúság énekkara. 2. Gróf Zrinyi Miklós, felolvasás; tartja dr. Ruzsicska Kálmán. 3. a) Huber K.: Aradi emlék. Magyar dallamváltozatok. b) Bihar Primatialis Magyarja. Hegedűn előadja Dobosy Elek, zongorán kísérí Révfy Géza. 4. Gaal F. Eredeti Magyar Dalok pályadíjnyertes férfinégyes, éneklí az állami tanítóképző-intézi ifjúság énekkara. 5. Eitenberg: Török-induló, zenekari mű, előadja az állami tanítóképző-intézet zenekara.

— **A Muraközi Tanítókor** választmánya f. hó 6-án Mencey Károly elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésnek főbb tárgyai a következők voltak: 1. A választmány tudomásul vette a zalamegyei általános tanítótestület elnökétől 282—1901. szám alatt a j-köri elnökhöz beérkezett hivatalos értesítést a magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszternek mult évi december hó 17-én 86.241. szám alatt kelt, a tanító-egyesületek működését szabályozó nagyfontosságú körrendeletét. Ezen magas miniszteri tervezetre vonatkozó véleményét a választmány a következőkben nyilvánítja: üdvözlí a miniszteri tervezetet, de egyben kéri a körök gyűlésének szeptember vagy október hónapban leendő megtartását az ajánlott tavaszi idő helyett, mert a tavaszi hónapokban már rendszeresen ismétlések vannak, mig ellenben ősszel kezdődik az iskolai tanítás, a midőn is az óhajtott minta-tanítások sokkal intenzívebben figyelhetők meg s tanulságosabbak a kezdő tanítókra nézve. Kívánja továbbá a választmány, hogy azon felekezeti tanítók, kik az általános tanítói körbe belépnek, iskolafenntartók által az állami tanítóknak megfelelő fuvar- és napi-díjban részesíttessenek. 2. A közgyűlés határidejéül, mely Bottornyán tartatik meg, május hó 10-e állapotot meg. 3. A közgyűlés tárgyai: a) A tanítóképzés és tanítóképezdi tanárképzés reformja; b) A madár-velem; c) Az új állami iskolai gondnok-sági utasítás ismertetése. 4. A választmány a Tanítók Házában létesítendő zalamegyei alapítványi szobát Krób-szoba elnevezése mellett foglal állást. 5. A Benedek Elek alapítványára 2 koronát küld a kör részéről. 6. Kiss Pál János nagyváradi királyi tanf. tollnoknak »Szelid és vadvirágok« cz. tárczáját 2 korona ért. megrendelni határozta. 7. A jövő 1903. évi közgyűlés helyéül a választmány, tekintettel a kultuszminiszternek a fenti szám alatt foglalt körrendeletének intenczióira Csáktornyát fogja ajánlani a közgyűlésnek elfogadásra.

— **A csáktornyai kereskedő-ifjak** önképző-egylete szavalással és felolvasással egybekötött tánczestélyt f. é. február hó 1-én tartja meg a Zrinyi szálló nagytermében.

— **Táncmulatság.** Kalchbrenner Ferencz vendégfőjében Stridón f. hó 12-én táncmulatság rendeztetik. Belépti díj személyenként 50 fillér, családjegy 1 korona.

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margital Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

njizara **Fischel Filipova**, kam se predplate i obznane pošiljau.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Posli gazde.

Takvo je vréme, kaj bi skorom čovek rekel da je protuletje. Dober gazda previdi, da je sada takvo vréme, kada je sve, i zvu-našnje posle moći izvršiti. Vrème služi za sve moći je zemlju rigolérati, prekapati, drevje čistiti i t. d. Ali ipak kaj je znameniteše sada je onaj čas, da si domaće sredstva postavimo vu red, pak trsimo se i za — dušu.

Sada je vréme za to da si račun napravimo od prošloga ljeta, te plan za buduće, premislimo si vu kojem smo falili, pak onda odlučimo, da vu budućem budemo drugač vćinili, kaj hasnovitim vidimo vu gospodarstvu, ono budemo sa dvostrukom jakostjom pod ruke vzeli te se trsili tak gospodari, kak bude najveć hasna došto iz našeg gospodarstva.

Gospodarstvena sredstva se sada moraju delati i popravljati. Kak je lépo, ako gazda ima svega »celga« kaj mu je k gospodarstvo potrebno, nije treba sém tam skakati, kak vnogi takvi nemarni, koji ako, nerećimo ču-da ako samo jedne zubaće trebaju, taki beziju k susedu prosit.

Nadalje, sada kad su dugi dnevi je treba, da se pobrigamo i za dušu. Većeri su dugi moći je čitati lépe knjige hasnovite i naučevne, iz kojih si za dušu priskrbimo kinče.

Najbolje je, da se vu selu skup zebere više dobrih ljudih pak ovi družtvo napraviju, te se skup shadjaju, pak ondi poleg toga, da si čas kratiju se i vućuju. Jer jako je dobro

to, ako čovek kaj zna. Pak onda je još bolše, ako bez da bi vu krému išel i tam na dneve huje hajal se lépo na poštenim mestu zide skup sa drugimi poštenimi ljudmi.

Nije moći izpisati kaj hasni druženje. Jedna šibica se potere, ako nju vinemo, ali ako ga vnogo šibicah skup, ove je ně moći tak skupno pretgrnuti. To je jedna istina. Jeden čovek malo gda more kaj sam ob se bi napraviti, ali ako njih ga više, sigurno, da nebude njih glas bez odgovora ostavljen.

— L. R. J. —

Nekoje stranske biljine.

Po ladjah iz najdalešnjih zemljah dojdeju knam biljine i trgovina je sveposvud odnese. Med onimi stvari, koje svaki dèn donesemo iz štacuna, je nekoja, koja je više sto kilometrov puta napravila, dok je tu pri nas za nekoji krajcar dobljena. Ovih stranjskih stvari su najviše biljine. Nekojem smo se već tak privćili, da bez njih ne bi mogli biti, a nekoje pak su nam jako na pomoć te ako bi bez njih morali biti, bi to na nas prava Božja kaštiga bila.

I

Vu vrućoj Arabii raste jedno drevo, navek je zeleno listje ovog dréva i cvét mu lépu duhu ima; iz ovog cvéta bude dugasti okraglasti sad. Vu svakim sadu su dve zrnice, koje, ako su zrele i suhe su plavo ze-

lene farbe. Ovo drévo se je pred 200 ljetimi odneslo iz svoje prave domovine vu Iztočnu Indiu, vu Zapadnu Indiu, pak vu Južnu Ameriku, te tam svigdi nju vu velićini povaju. Ovu biljinu naši štacunari trziju; na kile i deke kupimo mi pri ognju prižgemo, vu malim melinu smelemo i sa vrućem vodom popravimo. Taj bob nije drugo, kak po ćelim orsagu razširjena kava.

Vnogo millionov ljudi pije čez dèn kavu, ali jako malo njih misli na to, od kud se donese taj bob, iz kojega si zajtrek moremo delati, i kak je moguće to, da jedna deka prinat tak malo košta, akoprem velikoga puta napravi.

Rećimo, da bi imali jednoga dobroga poznanca vu Mokka arabskim varašu, gde najbolša kava raste, pak bi mi to pisali njemu: »Molim te budi tak dober, pak pošli meni jednu kilu kave po najkratkešim putu.« — Ovaj najkratkeši put bi bil iz Mokkave Čerleno morje povduž, Kanal-Suezki. Sredozemno morje, od ovud vu Adriansku morje, čez ovu vu Fiumu, gde vu našoj domovini postojju ladje iz Fiume, do nas niti neračunamo puta, iz Mokkave do Fiume je tak po lehkim računajuć 2500 kilometrov. Ako bi nam već naš poznatelj iz Mokkave kavu tak bil zabadvad dal, ipak stroški kaj do nas dojde bi nas išli, jer to nemremo zahtevati da on plati stroške. Dakle vnogo, nebi prefitirali pri tom, dapače još bi zgubili, a za ove peneze pak si tu doma svigdar vu štacunu moremo kupiti dobru kavu.

Z A B A V A

Zlatica.

(Pisal: Szász József)

Za ono vréme je istinsko postalo prorećanstvo glasovitoga tak zvanoga Falbba, ar okolo božića takova zima nastala, da od velike zime je drevje pucalo, vrbaci iz drevja kapali, vode kak kamen tverdo zmrzjnene postale, sneg je škripal pod nogami ljudih, da paće iste zvezde na nebu trepetale su od velike zime.

Derlital sam ja tulikajše. Bil sam na vorti iliti straži, na sredini varaša pred požnim uredu. Pazil sam na orsačke peneze, da zloćesti ljudi nepokradneju, koje su ekuktori siromaškoga puka skupa nanosili.

Noć je nastala, ali mili bože do polnoći je još daleko, kada premenjen budem.

Vekivećnost je vu takovim vremenu svaki fertalj vure.

Gori doli hodeći na odredjenim mestu sam Bog zna, kulikoput izbrojil jedenkrat jednoga, kuliko putah sam izračunal, da kuliko korakah vćinim vu jednoj minuti, koliko to iznese vu jednoj vuri, a kuliko ukupno

do one dobi, kad budem premenjen. Nikak ni hotelo vréme krajše postati, ar vréme vu sebi ima to zloćestu navadu, ar ako ga čovek napre riva, zato se bolje nepašći, ako pak ga hoće zastaviti napre ide.

Nu nikaj ni zato, nekak z božjom pomoćjum preterpim ovu nevolju takaj.

Ovakو misleći vu sebi, i vu tom hipu počujem glas klavera i pevanje jedue beloputne osobito lépe gospodićine, koju sam kroz oblaka čisto lahko videti mogel.

Ves začudjen premissljavajući, da kak je to moguće, da horvatskog orsaga glavnim gradu magjarske popevke ćuti moguće, gde tak rekuć ni jedna duša magjarski negovori. Popevka pako, koja meni dobro poznata bila je žalostna, možbit ova krosna gospodićina je zato iz ronjenjem suzah na klaveru igrala i krosno vugodnim glasom ovak pćevala:

»Kisérj ki rózsám siromig.
Az örök nyugodalmig.«

horvatski:

»Sprevodime draga dogroba mojega.
Do vekivećnog pokoja mojega.«

Kak da sem bil k zemlji prikovani na

jednom mestu stojeći i poslušajući ovu žalostnu popevku.

Po dokoncu pevanje pako prime vu rukujednog malog kipa, kojega mlo kušovala i mlo plakala na spodobu divjega goluba, koj na suhoga drevja granćici za svojega zgubljenoga para tuguje.

Vu tom hipu pojavi se komendanš kapral s drugimi momaki, koji budu mene izmenili. —

Grozovita zima je gospon »önkëntes« veli kapral, pašćimo se vu Varte sobicu, tam se moremo stopiti »drva ima zadosta.«

Ja sam čisto pozabil na zimu po čisto drugem putu hodila mi je moja misel, i samo onda spazim, kad vu sobicu stupim da sam ves pozebel, da niti svoje rukavice nisam si mogel sam sleći.

Ovdi na varti je bil pako jedan zagrebački sin i takaj »önkëntes« moj jako dober pćidaš, jedna dobra duša, koj je jedno samo zato došel k onomu regimentu, da magjare spozna, i da se njihov lépi jezik navučil bude.

K njemu stupim i počnem njemu pćivedati, kaj sam ćul i videl na varti. Malo osupnut postane, pak mi ovak odgovori:

Ako želiš, ja budem ti ćeli dogodjaj od

To nam mogućim dène vu veličini trgovina sa kavom. Jedna trgovačka ladja više jezer tonnah (to je mera pri ladjah jedna tonna je 1000 metercentov) kave nakladne i vno go stotinah ladjah ide čez ljeta iz onih mestah, gde je kavu moći dobiti, k nam vu Europu. Već zbog toga je taleše svaka tonna kave, kak da bi svaku poseb donesli sém. Ali niži ladje neideju prazno vu stranjske zemlje, nego terha pelaju iz takvih stvari, koje se prinas dobavljaju, i tam moreju biti na hasen stanovnikom; napriliku fina magjarska mela, vino i vno gokaj drugoga. Po tém bude opet faleša kava, jer stroše ladjah zplatiju tanešene stvari i tak za faleše moreju donesti nazad od onud terha. Ako bi napriliku 100 metercentom do sem 1000 frti bili putni stroški, onda na svaki metercent opadne 1 frt. na 1 kilu 1 kr. Te ako je metercent kave tam, gde se taki iz prve ruke dobi 40 frti, kuliko zasigurno ne košta, jer tam je kava ravno tak kak prinas leća ili bob, onda kila bez stroškov 40 krov košta i tak si anda moremo premisliti, zakaj je tak fal tu pri nas kava, pak ipak stacunar veliki dobiček more imati.

II.

Arab, gde je kakva svakdašnja on se zadovolji sa sparnjenom vodom kave, mi od toga više damo kcoj, cukora ili još i mléka, pecivo i t. d. Kaj se mléka i peciva tiče ove pri nas dobavljamo, ove poznamo, ali cukor je negda stranjski plod bil, koj je ravno tak dugi put moral napraviti do nas, kak kava.

Vu Južnoj stranji Ažije, kak takaj vu Ameriki na velikih mestah raste jedna takva biljina, koja je k žitku spodobna, zove se cukorova trstika.

Europejci su prilikom križnih vojskah spoznali cukorovu trstiku, i presadili su ju vu Južnu Italiju vu 15 i 17 stoletju se je razširilo sadjenje i vu Ameriki.

Cukorova trstika brižljivo gojenje zahleća, i osobito vno go deždja potrebuje. Vu devetim mesecu poče cvesti i sada nju je jako lépo gledati, za 12 meseci se požuti listje se posuši, to znamenuje, da je trstika za hasnuvanje već zrela.

Sada nju sa ostrimi sekirami doli posečeju vrha njoj zemeju, koj je za krmu dober, steblo njoj od listja sčistiju koje opet

za kuriti, ili pak za nastelje hasnujeju. Zatem steblo na 9 cm. dužine nacépaju 20—20 komadov skup svezuju i vu melin daju gde je debeli valjeki rezdruzgaju, sprešaju, vun idućega soka po kanalih vu jeden kanzan peljaju, tu kuhaju malu péne doli obe-reju i vu drugim kazanu bolje kuhaju Sada od ovud vu lagve vlevaju, gde se sedne. Hujše, kaj se iz ove tekućine nije tak selo za sirup zoveju, iz ovoga delaju ruma. Ono, kaj je vu lagvi ostalo se sirovi cukor zove. Kad se je ov posušil ga vu Europu vu fabrike posleju, gde ga predelaju.

Jer pak je cukorov sok né samo vu cukorovi trstiki, se zato i druge biljine povaju zbog delanja cukora, osobito pak cukorpepa. 1873-ga je vu našoj domovini 1.404.473 metercentov repe raslo iz ove se je delalo 102.863 metercenti cukora. A od onda je vno go ljet minulou, dakle sada vno go već cukora delaju pri nas kak onda.

III.

Jedna tretja biljina, koja takaj prek morja raste nam daje on material, iz kojega fal opravu imamo, a to je pamuk.

Pamuka nam daje jedna trava a vu vrućih krajih pak jedno takvo drévo.

Ovo drévo na 5—6 metrov visine zraste lépo veliko listje ima cvét mu je žuti ili čerleni. Sad mu je pun pamuka.

Da kak vno go pamuka se donese po moitju vu Europu, i na tém moremo videti, da vu Ausztro-Magjarskoj na ljeta 50 jezer metercentov niža delaju, a sčim više dela Francuska i Englezka. Najveksa stran pamučnih platnah nazad otiđe vu ona mesta od kud se je pamuk donesel.

Samo sa mašinami je moguće, da prinas tuliko pamuka moreju delati. Vu Kini sa rukami svršuju to, kaj pri nas sa mašinami. Sa mašinom jeden den ravno tuliko dela pri nas jeden čovek, kak vu Kini celo leto. —

F. —

KAJ JE NOVOGA?

—*Prosimo naše poštuovane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Katoličkih biskupov sednica.

Magjarski biskupi januara 11-ga su vu Budapeštu pod hercegprimate prezideranjom sednicu držali. Med ostalemi naprvo je vzelo Medjimurje takaj, da se od zagrebačke biskupije otrdgne, i k szombathelyski biskupiji priklopi s kojum željum je vre Zala-varmegija pred orsačko spravišće, i pred vladarstvo s osebnom molbom priteknel.

Vre od pet tjednov spavajuća žena.

Vu Nógrád-Vadkertu selu najbogašega poljodjelavca žena: Molnár Mária vre pet tjednov danah spi. Doktoru veliju, da njoj je mehur od moždenah pozebel i to njoj zrokuje tak dugo spanje. Ova spavajuća žena nikaj nečuti, zabadava nju žegečeju, včipleju istoga jezika s iglom pikaju, vendar nikaj ne čuti. Jedini nos je malo čutlivi, ako ga po ljuknjicah žegeteju, onda se za jeden hip prebudi, ali potlam još vu vekši senj opadne. S osobitim načinom nju hraniju. Ove tuliko vremena spavajuće žene napregledavanje više doktorov putuje sad iz Budapeste vu Nógrád-Vadkert.

Živući pokopano cigani.

Strahovita nesreća se prepelila sad ne davno po noći vu Kis-Gyarmatu. Bakso Martin cigan, pokehdob je ovdi bil rođen, se je za slobodnoga držal i zato se odsudil, da svojom familium ovdi želi zimu sprevediti, občina da kak mu je dopustila i na kraj sela, gde vre višekrat pod bregom skopanoj jednoj šupli svoje zimsko vreme sprevedjal i sada se tam preseli, ali poradi deždjovnjoga vremena zemlja se jako smočila, i od mokröße se skup izrušila i tak Baksra i celu njegovu familiju zakopala. Nesreću, ar se po noći pripetila, samo drugo jutro su opazili, onda stopram su počeli razkopati, ali onda su vre cigana s ženom i četverom decom na slami pod zemljom podušene sve mrtve našli.

Vladavci i coprija.

Jeden engleski pisec nam sledeća dugovanje piše.

Portugalski kralj je zvun reda praktičke miseli čovek, koj ne verje nikakovim coprijam. Don Karlos je drugač spameten člo-

ove lépe gospodičine na prvo — stavil, ar mi je posnata čela stvar.

Zlatica je njoj ime, stanovitega Miksić Lazara glasovitoga hrvatskoga politikuša jedina kći. Možbit ti je njegovo ime poznato. Osobiti fanatički horvat, magjare za Boga ne terpi, i kak se veli, da bi sve na žlici vode vtopil, nego zakaj, to samo on zna.

Gospa njegova prije nekuliko ljetah je vumrla, i tak s jedinom kćerkum Zlaticum je sam ostal.

Vu preminutoj zimi iz Budapešta sim su premostili jednoga ingjelera k državnoj železnici. Černo kožni lepoga lica gavalerski čovek je bil i moj jako ljubljen prijatelj od magjarske davno plemenite familije sin.

Iz ovim je vu poznanstvu došla Zlatica i kako, to ti morem do znanje dati.

Jednoga dana poslje podne išli jesmo sklizal se na Savu, kod koje prilike igrala je tamo soldačka banda, i gde je bilo množina tak ženskog i divojačkog spola vu obilnosti, medju kojimi bila je takodjer i Zlatica. Ingjeliru se odmah dopadne ova lepoga tela beloputnog obraza gospodičina. Počne zavezdati lko to more biti? — Svu priliku išće, da čim prije do nje dojde.

Kad se ona na ledu lepo zabavlja, noga se njoj pošklizne i malo da se na led ne izruši, ingjelir ovo nenadno pogibelj spazi pak kak strela k njoj doleti, pak nju oslobodi od nesreće.

Zlatica sa čerlenim obrazom zahvali prama njoj vućinjeno vernoost. Ovako su se spoznali ova dva. Od onoga vremena svaki dan su se zastalina ledu, moj prijatelj se je jako za sretnoga čutil, nego zapazil sem takodjer da i Zlatice srdce takaj i za njim hlepi.

Za nekuliko tjednah odlučil si da želi Zlaticu za ruku prositi i sebi za tuvarušicu vzeti, poznavši dobro njezinoga oca, velim njemu, da iz ove melje nebude hleba, ar otec njezin, koj je tak veliki fanatički horvat, tvojoj prošnji nebude hotel zadosta včiniti.

Ingjiner se na ove reči nasmije, pak veli, da kak se ja to morem misliti im Zlatica pak ja jesmo jeden vu drugoga zaljubljeni, nadalje pako Miksić Lazar jako ljubi svoju čerku, pak pripraven bude volju njevu i spuniti.

Osim toga ja imam lépu vrednost, imam dobru službu, a to da magjar jesam, ni me sram, da pače gizdav sam nato.

Brate mili ja ti iz srđca želim i daj Bog

da se tvoja želja izpuni. Kada Miksić želju ingjenera počuje, prepovedal njemu, da od vezda vu hižu njegovu naj ne hodi, i veli, da radje svoje jedino dete vumori, neg da bi dal nju jednomu magjaru za ženu, i sve načine gleda, kak bi bil mogućen svoje kćerke nakanu oništiti, pak pošlje nju daleko vu mrzlo kupalisto gde morala čelo ljetnu dobu ostati, kaj se pako ingjenira tiče, sve načine išće, da njega iz Zagreba premesti, srečo mu posluži, pak Miksić svoju sverhu postigne ingjenira premostiju nekam na kraj sveta tiam vu Erdelj.

Nego zato se on nije spozabil iz Zlaticе, i obljudi da sve načine vućinil bude. da Zlatica njegova tuvarušica postati morala bude, još dan danas njoj piše, ja sam želen sam znati, kakov konec bude ovoj dvojici. Sada već moraš razmeti, kaj si čul i videl.

Još sam kaj koja hotel znati od njega, nego varte komendanš k nam stupi, pak reče mojemu pajađu nek se spravlja, ar sad je na njih red došel zapoved mora zveršena biti segnemo si vu ruke i on odiđe.

Još nekuliko vremena po glavi mi hodi Zlatica, neg onda sam već pospani postal. Leguem na tvrdu klup i zaspal jesem. Proti

vek, čeli tjeden zvun petka se dobro čuti i sprevedja.

Vu petek je navek zločeste volje i nikakvo delo počeli neče. Vu jedno vréme, kad se vu Engleskom zabavljal, moral je tamogovora držati i to ravno vu petek.

Med govorenjem ogledne se na jeden krasni kip, koj vu onom hipu se doli sruži i jednomu lordu na glavu opadne.

Znal sam ja to! veli Don Karlos, da segurno nekaj takovoga zvunrednoga se mora pripeliti, ar danas petek je.

A vezdašnja valesi princesa je takaj malo coprinosa. On dan potrla je jedno zercalo malo, pak je ono vréme čeli dan zvan sebe bila. Drugi dan stupi k svojemu tuvarušu.

»Vidiš večera sam jedno zercalo potrla, sam taki znala, da to nekaj nepovoljnoga znamenuje, glej! jedna sirotica mala mačkica mi je poginula.« Herceg pako, koj je za Boga ni terpel mačke, kak se vre to i pristoji, takaj kaže žalost, ali samo na oči gled verhu poginjene mačke. Drugi dan pita princesu:

»Danas jutro kuliko mačkih je poginulo?«

»Nijedna! — odgovori princesa začudjena.«

»Samote zato pitam, ar sam ja hotance četiri zercala razdrobil...«

Kada je Vilmos cesaru vu angleskom vu priliki lova jedna sraka letela ober glave oberne se Kambridge hercegu, pak mu veli: »Ja nikaj ne verujem vu coperniju nego vendar mi nije drago, da ove ptice ober moje glave lečeju.«

»Jeli dostoju znati Njihovo Veličanstvo, kaj znamenuje to?« — pita herceg. Jedna sraka znamenuje žalost, dve veselost, tri gostovanje, četiri pako porod. Sad nek paziju njihovo Veličanstvo, da još tri srake budu mogli videti.«

»Kaj bi znamenovalo, ako bi pet videl.« — zapita cesar.

»Je! — odgovori herceg — bi dvojke znamenovalo — Njihovo Veličanstva.«

Vukradjeni svetec.

Vu Millano, to je vu Taljanskom. Svetoga Karola cirkvi čuvali su sv. Gian Ange-

jutru varte komendanš me izbudil, pak ukupno mašeramo vu kasarnu, ar je varti konec bil vučenjen.

Potlam vre 4 let minulo, a ja vu drugem varašu medju drugim ljudmi bivši ispozabil sam se iz Zlaticine pripovesti, nego vu letnoj dobi iz nenada opet sam bil sretan čuti od nje pripovedanje, koje ovak sledi:

Poljeg Balatona bavil sam se nekoliko danah gledéci ove lepe mlake zelenu vodu sdvemi turni cirkvu Tibanya, Csobanca i ostalo okolo Balatona lepotu. Iz nenada ovdise srećam s mojim negdašnjim soldačkim pajdašom. Naravski sad već nije soldat, neg familije otec i Zagreb varaša glasoviti fiškal.

Ov sastanak obojici jako veliki veselje vućini. Po dugšem razgovoru opita mene jeli se još sećam od Zlaticine Miksić Lazara gospodićine. Ej da kako daj prosim te poveć mi kaj se potlam dogodilo s sirotom gospodićinom i tvojim prijateljom ingenerom.

Osobito čudnovati dogodjaj se pripetil i da nisam seguran o čeloj stvari, tak bi to mislil, da je smišletina, ali da je nekaj pisak mesto romana od onoga spisal od česa budem ti pripovedal.

Premisli si on starac Miksić se je spoznal još onu zimu s jednom lepom mladom magjarskom gospojom, koja je bila iz Zala

lo Porra mrtvo telo takaj. Ovaj svetoga življenja muž rodil se 1432. leta vumrl je pako 1506. leta, dakle popriliki 400 let čuvano bilo ovo sveto telo, koje vu svećenički opravi oblečeno, i vu glažoveni raki bilo ležalo. Sveti Porro je bil patron iz Milano plemenite familie rođenem odvetkom. Ar ako je ove familie dète zbatežalo, mati je k svetomu Porro šetuvala za pomoć, i ako je dète ozdravilo, ovo sveto telo jesu s zlatom i srebrom na darili. Sad nedavno bezbožni zločinci poterli su glažovinu raku i vu njoj bivše sve zlato i srebro sobom odnesli. Pokedob pako iz mrtvoga tela prstov ni su bili mogući na Iriškoma doli potegnuti zlate prstane, nekuliko prstov su takaj odrezali. Zbog toga zločina je vu Milanu sada velika buna nastala.

Muž dva — a jedna žena.

Vu pemskom orsagu Valdensvert občini pred dvemi ljetmi se nastanil jeden Bridl Gotlib zvani kolovratar, koj se tamo na brzoma i oženil bil takaj. Nego zakonski stališ je ni bil srećen. Muž je počel pijančuvati, svoju mestriju je zanemiril, s ženom je zlo boratal, doklam jednokrat ga samo nestane. Za par tjednov poljeg sela tekućega potoka potegneju van jedno telo, koje je vre guiloći bilo podverženo, mlada žena misleća da je Bridl njezinoga mrtvoga muža telo, pak ga dala dostojno pokopati, i na naglom kakli vdovica snović je otišla zamuž. Gdo bi mogel izpisati ovo nenadnost, kad dobi iz Praga varaša špitalske direkcije lista, da Bridl Gotlib iz špitala čisto zdrav odpušća se.

K ovaj svedoči priklopi Bridl takaj i svoja lista, vu kojem na znanje daje svojoj ženi, da je on vre na putu, i da se od vseh dob poboljšal bude. Dat čas lépo te kušujem i moje sineke takaj. Žena se ravno vezda pripravlja k porodu, i doklam prvi muž dimo dojde, bude imal sreću videti s drugim mužom na svet dojdúće malo detešće. Medju ovima dvema mužah kojega da bude shšila žena, to bude moral sud dokončati.

Dva milione je zgubil na kartah.

Pod jednom pišeju još novine od onog velikog zgubitka, koj se je med kartanjem

varmegjije jednoga plemenitoga zemeljskoga gospodina vdovica. Kak je bilo, kak ne, nego on se jako zaljubil bil on nju.

Velikoga i strahovitoga gđa imal je sobom radi nje, nego celomu dugovanju konec nastane taj, da si ovo udovicu vzeze za svu tuvarušicu.

Ljubav je preobladalo ono veliko neprijateljstvo prama magjarom i nije više mrzil na nje, da paće nije imal više nikakove suprotivčine i mržnje proti ingeneru, nego mu iz drage volje svoju čerku Zlaticu za koju je on tuliko moral terpeti ponudi za tuvarušicu, koju on iz drage volje prime.

Njegovomu prepovedanju na frisko načini konec k nam približevajuć jedan par mlaoih ljudih. Izverstna lepota belopotna mlada gospa, iz koje licah moći bilo presuditi njezinu veliku zadovoljnost. Ruke svoje je vu svoja tuvaruša držal, koj je bil takodjer lepoga tela i cernokožnoga obraza. Človek. Povoljnoga spomenka su morali imati medju sobom, ar gospica na smeh nagnutami vustnicami zavljala je njega.

Čudo božje malo, da nisam na ves glas za viknul im je to Zlatica Miksić Lazara k čerka.

Priredil: Margitai Ferencz.

vu Beču pripetil. Vu Jockey-clubu se je kartal Grof Potocky József polski magnás, pak Szemere magjarski magnás. Potocky je od dva millionov više zgubil na kartanju i to se je Szemere dobil. Potocky se je već višekrat na tak veliko igral. Pred nekojim letu se je vu Parizu igral te je jeden million zgubil. Jer je pri njem né bilo tuliko penez je taki telegrafno prosil iz kiewskog banka, da mu iz njegovih penezov potrebne naj pošleju. Jer pak je bank tuliko penez né imel je od petervarskog orsačkog banka prosil pomoć, da bude mogel Potoczky poslati potrebne peneze. Vu Pétervaru su si né mogli premisliti, za kaj kiewski bank tuliko potrebuje te su taki pitali, da jeli morti bude banka propala, kaj je tak velika svota potrebna. Kiewski bank je taki dal odgovor »Jozef se karta,« pak je dobil potrebne peneze.

Vukrastl pucu.

Iz roditeljov hiže vkrasti pucu, to je tak rekuć vsagdašnje delo vu Bački. Dva srbski dečki Srdanov Emil, i Sepanovej Sanislo vukrali jesu Ignatov Danicu, koja je vu Temeš zvani potok po vodu isla. Na kola su nju hitili i s njom odbežali. Puca je jako krikala i vikala, na koju larmu se više ljudstva skupa zišlo, nego ovi tolvaji na skupo spravljeni narod počeli strelati, da su mogli s vkradjenim blagom vući S ovom lepom blagom su vu tak zvano Pérlas svoje odtirali, gde su ju dva dana vu štali skrivali, dok danas po žandari oslobodjena postala.

Englezi i burli.

Pod zadnje dneve čudnovato, kaj nikakov glas nedođe od englezov i burov. Tak se vidi, da su englezi opet dobro mogli dobiti, jer oni znaju gori davati telegrafe. Kak najzadnja štatistikta kaže, englezi su od početka tabora 24.299 ljudi zgubili. Dosta velikih broj je i to, ali jako si moramo misliti, da jer englezi veliju, da je ov broj još veksi.

Jeden milliard minutah.

Vu redovitim životu niti nezememo vpačet, kak na hitroma preide jedna minuta, pak zato ako vekše vréme hoćemo vu minutah reći, negledimo jako na broje, nego njih po 6—7 vremeo. Tak je izračunano, da je po Kristušovim narodjenju 1 milliard minutah samo vezda preišel. Itak pomalem ide vréme.

Oranje vu januaru.

Iz vnoгих mestah dojdeju glasi, da violice cvetiju. Ali to kaj sada čujemo, to je ipak čalarno. Najme vu Fehértemplom občine okolici orjeju. Još je to odzadi, da bi vu februaru žejeli.

17 mladičov je zaklala.

Prava beštia je bila ona taljanska devojka, koja je 17 mladičov poslala ma drugi svét. Lépa, jako lépa devojka je bila to, svaki je bil hurmast za njom, ali na svoju nesreću, jer koj je vu njezine ruke došel, njegova je sigurna bila smrt. Streljila je svoja dragoga. I po takvim načinu je 17 poslala vu hladni grob. Ali i nju je postigla kaštiga, jer sadašnji 18-ti je nju streljil, kad se je proti njoj branil. Pak ovoga niti sud nije odsudil, jer je čovečanstvo oslobodil od jedne divje zveri.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Cienra žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	16.00 —
Zab	Zob	14.00 —
Rozs	Hrż	12.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.50 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	13.00 —
Sárga » »	» žuti	09.20 —
Vegyes » »	» žmėšan	09.20 —
Lenmag	Len	24.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Eladó részvények!

3 darab alsó-muraközi takarékpénztári részvény (Perlak) eladó.

Czím a kiadóhivatalban

5189. lkv. 901.

Arverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Matán Rémus végrehajtató katori lakosnak Zserdin Rémus végrehajtást szenvedő katori lakos elleni végrehajtási ügyében 48 k. 48 f. tőke, 27 k. 40 f. eddigi 29 k. 30 f. árverés kérvényi és tárgyalási költség kielegitése végett a nagy kanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő a katori 1498 sz. tkjvben felvett 9901 hrsz. ingatlan a végr. törv. 156 §-a alapján egészben 51 k. továbbá a katori 6585 sz. tkjvben felvett 1964 hrsz. ingatlanak a végrehajtást szenvedőt illető 1/3 része 37 k. az u. o. tkjvben felvett 5053 hrsz. ingatlanak ugyanazt illető 1/3 része 18 k. az u. o. tkjvben felvett 2508 hrsz. ingatlanak ugyanazt illető 1/3 része 40 k. az u. o. tkjvben felvett 4566 hrsz. ingatlanak ugyanazt illető 1/3 része 8 k. az u. o. tkjvben felvett 7251 hrsz. ingatlanak ugyanazt illető 1/3 része 14 k. az u. azon tkjvben felvett 7841 hrsz. ingatlanak u. azt illető 1/3 része 7 k. az u. azon tkjvben felvett 8618 hrsz. ingatlanak u. azt illető 1/3 része 36 k. az u. o. tkjvben felvett 9295 hrsz. ingatlanak u. azt illető 1/3 része 26 k. az u. o. 540 sz. tkjben felvett 5111/a hrsz. ingatlanak u. azt illető 2/3 része 32 k. az u. o. 6561 sz. tkjvben felvett 9350 hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 38 k. az u. o. 1489 sz. tkjvben felvett 7885 hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 86 k. s az u. o. tkjvben felvett 8416 hrsz. ingatlanok u. azt illető 1/3 része 16 k. kikiáltási árban, mint becsárban az

1902. évi márczius 6-ik napján d. e. 10 órákor kator község házánál Dr. Kemény Fülöp ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverés eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy tartoznak az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bnatpénz fejében letenni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Perlak, 1901. nov. hó 30-án. 621

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a városház épületben levő Bosnyákovics-féle

borbély és fodrász üzletet

a mai napon átvettem és azt ujonnan, korszerűleg berendeztem. A legelőzékenyebb és legpontosabb kiszolgálásról biztosítva, kérem a n. é. közönséget, engem b. pártfogásával támogatni kegyeskedjen.

Kiváló tisztelettel

Horváth János
fodrász.

6740 lkv. 901.

Hirdetmény.

Majorlak (Békásd, Ormosd) község telekkönyve birtok szabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., és az 1891. XVI. t. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított. — Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1.) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. 17 §. §-ai alapján, ide érve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5 és 6 §-ában és az 1891. XXVI. t.-cz. 15 §-al pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7 §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15 §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22-a alapján történt förlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből förlési keresetüket hat hónap alatt vagyis az **1902. évi július hó 15-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújták be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított förlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2.) Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16 és 18 §-ainak eseteiben ide érve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5 és 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1902. évi július hó 15-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújták be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételre nem fog.

3.) Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1 és 2 pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide érve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1902. évi július hó 15-ik** napjáig bezárólag nyújták be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött teves bevezetésből származó bármilyen igényeket jöhíszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottság-nak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket póllólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Csáktornyan, 1901. évi december hó 17-én.

Deme Kálmán
kir. albró.

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

t. cz. részvényesei 1902. évi február hó 15-én délután 3 órakor Csáktornyán a társulat saját házában tartandó

XXX. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyalnak sorrendje:

- Elnöki megnyitás.
- A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- Jelentés a szövetkezeti állományról.
- 6 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
- Néhai Löbl Jakab, volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- Alapszabályok 56. §-nak módosítása.
- Esetleges indítványok.

Csáktornyán, 1902. évi január hó 4-én.

Az igazgatóság.

37. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalma. zoltja (36. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye 3 nappal megelőzőleg, azaz 1902. évi február hó 12-ig az intézet pénztárába letétessék. Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki. A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

Szülőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással

Élőkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak.
Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csé- kely kiadással, melyen nemhogy szünet, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mel- lékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemetek. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gaz- daságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fényvomatú **tőárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetk minden rendelési kötelezettség nélkül. Az **árjegyzé- sen** kívül még egy olyan könyvet kapozel, ki azt cze- mére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt, így még azoknak is igen érdekben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek minden- nek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szülőoltvány-telep”, Nagy Gábor, 579 11—20 Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

**A Richter-féle
Liniment. Csap. comp.**
Horgony-Pain-Expeller

egy rogt kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta meg- biztatóhódorsóssal alkalmaszattik **kiszívnyal, csuszol és meghűlésrekel.**

Intés. Silányabb utazatok miatt — betakarításkor szatósak le- gyünk és esakis erdelti utozoket dobozkobana „Horgony” vedjegyvel és a „Richter” czegjegyzzel fogad- junk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Foraktar: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben.**

Richter F. Ad. es Társa, csasz es kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

54. sz. tkv. 901.

Hirdetmény.

Murakirály község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2589. t-cz. szabályrendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXIX. t. cikkek a tény- leges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E czézből az átalakítási előmunkálat hitelesítése s a helyszini eljárás a ne- vezett községben **1902. évi márczius hó 1-ső** napján fog kezdődni.

Ennél fogva felhivatnak:

1. Az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg s az új tkvi tervezet elleni netáni észrevéte- leiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv átalakítása után a téves átvezetéssel eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a ki- tüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseit igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t-cz. 15. és 18.) az 1889. XXXVIII. t-cz. 5. 6. 7. 9. §-ai értelmében szükséges adato- kat beszerezni iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje s tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert külön- ben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és állíték elengedési kedvezménytől is elesnek;

4. azok kiknek javára lényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog- jog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzelt jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvanítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Perlakon, 1902. január 7-én.

Horváth Csongor.
kir. járásbíró.

5082. tkvb. 901

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kocsevár János végrehajthatónak Vuk Mibály végrehajtást szenvedő elleni 384 k. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tvszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területén levő a zrinylfalvi 156. szjkyben végrehajtást szenvedő neven álló 8. b. hrsz. belsőség 106 kor. 155/c/8/a hrsz. ingatlan 33 kor. 57/b hrsz. ingatlan 114 kor. 69. a/1 hrsz. ingatlan 184 korona 58/b hrsz. ingatlan 114 kor. 160/b/1 hrsz. ingatlan 143 k. és 160/5/1 hrsz. ingatlan 144 kor. az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelelt ingatlanra az

1902. évi január hó 30. napján délelőtt 10 órakor

zrinylfalvi községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. 1-cz. 42 §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. 1-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt beszoigáltatni. 619

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Csáktornyan, 1901 okt. hó 14-én

ajándéktárgyak!

Pollák Bernát

óras és ékszerész Varazsdon.

*** Ferencz József-tér, az új takarékpénztári épületben. ***

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra, arany-, ezüst- és chinai-ezüst-áru

raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Legolcsóbb árak!

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legujabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

Bérbeadandò

Szoboticzán egy

kovácsműhely

teljes felszereléssel ugyszin-
tén a hozzá tartozó lakhe-
lyiségekkel (egész ház, kert
stb.) együtt **3 évre bér-
beadandó.**

Bövebbet a tulajdonos

Patafta Pálnál
szoboticza.

Na rendu se daje

vu Sobotici jedna

kovačnica

celovitm posvetimi, istinito
k tomu spadajuću hižno sta-
nje (céla hiža, vrt i t. d.) na
3 letana rendu se daje.

Obilno već pri vlastni-
komu.

Patafta Pavlu
u Sobotici.

Tulajdonomat képezò kis-ste-
fanecki

Korcsmaépület

általam bármikor bérbeadatik
esetleg oda egy csapos felfogad-
tatik.

Bövebben értekezhetni alul-
írott nál.

Becsay Albert
csáktornyai lakos.

Vu malim- štefancu pod mo-
jum vlastitnu stoječa

krčmarska zidanica

se, da goder na rendu daje, ili pak
ta jeden čaplar se gori zeme.

Više od toga pri podpisanom.

Becsay Albert
čakovečki stanovnik.

Egy jó erkölcsű fiú

tanulóul

felvétetik

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában

Csáktornyán.

7. ik. 902.

Hirdetmény.

Dekánovecz község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s azzal egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatott.

Ez azzal a felhívással tételük közé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-a alapján — ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a, 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések; vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket **1902. évi július hó 20-ig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújták be, mert e meghosszabbíthatlan záros határidő után benyújtott törlési kereset harmadik időközben nyilvánkönyvjogot szerzett személy hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellen ellenmondással élni kívánnak, irásbeli ellenmondásukat **1902. évi július hó 20-ig** bezárólag e tkvi hatósághoz nyújták be, mert e meghosszabbíthatlan záros határidő után ellenmondásuk figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás s az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt aránybejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **1902. évi július hó 20-ig** bezárólag nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármintemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek ellen nem érvényesíthetik s az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben ahhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. Járásbíróság mint tkvi Hatóság.

Perlakon. 1902. évi január hó 5-ik nappán.

Szabó Győző,
kir. albiró.